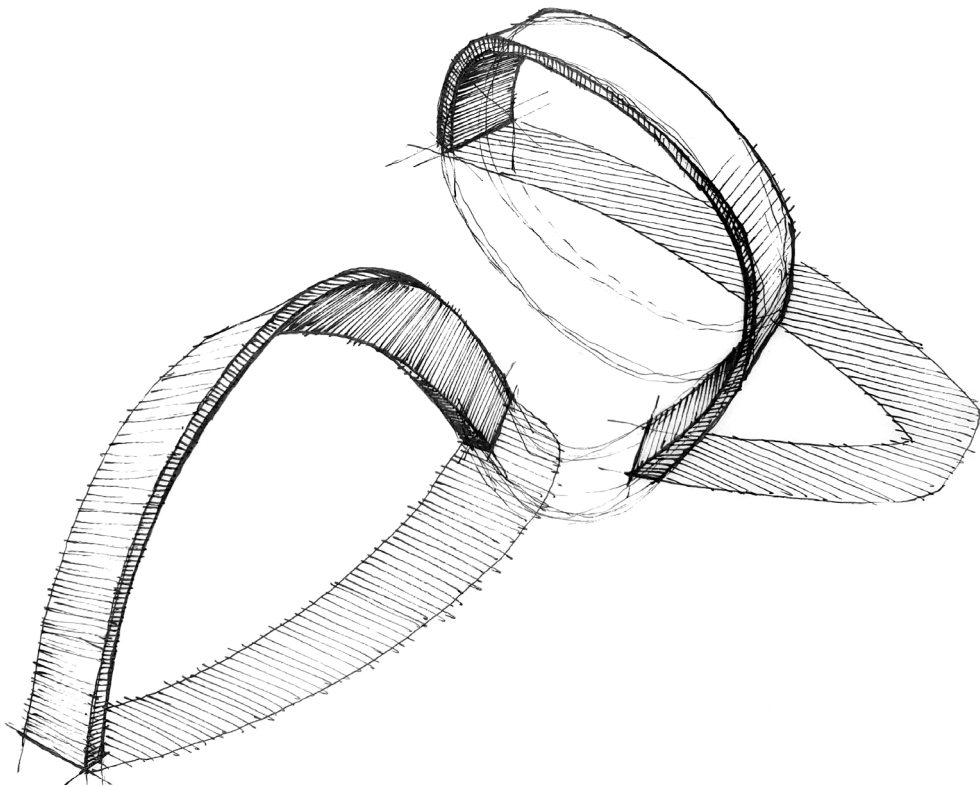

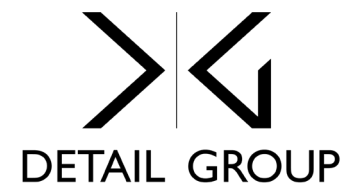
VID REGNBÅGENS BÖRJAN

Konstnärlig gestaltning, Östra Torget, Malmö
av INScape

CECILIA PARSBERG

ERIK PAUSER

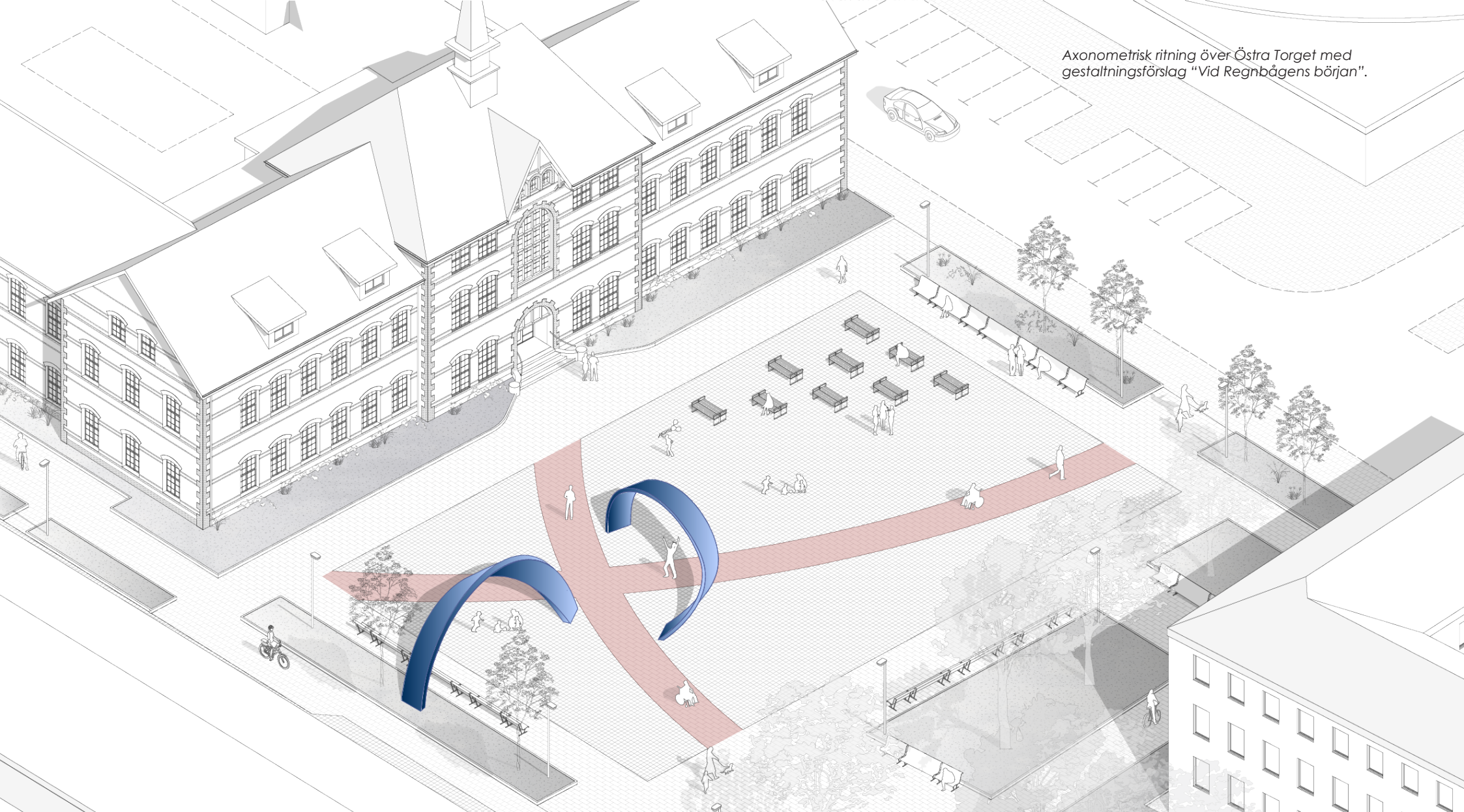
HAVAL MURAD

Innehållsförteckning

Vid regnbågens början	3
Interaktiv gestaltning	5
Placering	7
Markläggning	10
Ljus och konstruktion	11
Hållbarhet	13
Ljusättning och planerad belysning	14
Medborgardialog / Metod	15
Gestaltningens visuella budskap och titel	17
Presentation och kommunikation	18
Referenser och inspiration	19

Axonometrisk ritning över Östra Torget med gestaltungs-förslag "Vid Regnbågens början".

Vid regnbågens början

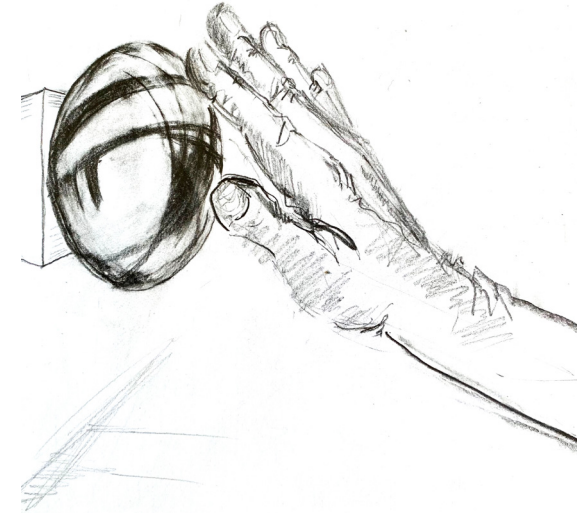
När ett barn föds på sjukhuset kan människor vid Östra torget se en regnbåge tändas några minuter. Gestaltningen är interaktiv – på förlossningsavdelningen finns en knapp som sjukhuspersonal och nyblivna föräldrar kan trycka på för att tända en skulptur på Östra torget så att den lyser med regnbågens färger. Den fysiska skulpturen Regnbågen är gestaltad som en våg som går genom marken och uppträder som två bågar. Bågarnas vridning innebär att de lyser med regnbågens färger från flera håll, på olika

distanser, samt vid olika tider på dagen. När Regnbågen inte är tänd med regnbågens färger lyser den med mjukt vitt ljus som anpassas efter hur mörkt det är ute. Den ger då människor som passerar Östra torget en annan upplevelse. Bågarnas kromade yta reflekterar omgivningen åt olika håll. De två gångstråken som leder genom regnbågen förankrar skulpturen, ger formmässig rytm och bidrar till en helhetsupplevelse av Östra torget, samtidigt som gestaltningen kommunicerar till staden när ett barn är fött.

Bågarna är placerade på ett sådant sätt att de kan uppfattas som en hel rörelse – en våg som börjar i grönytan, går upp över huvudena på de sittande på bänkarna, fortsätter ner i marken för att sedan gå upp andra sidan gångstråket där vågen välver sig över ovanför huvudena på de gående på det andra gångstråket, för att sedan åter gå ner i marken. För att förstärka vågrörelsen tänds ljusflödet från regnbågens

början, följer de båda bågarnas form som ett flöde, fortsätter över de sittande, vidare ner i marken och upp över huvudena på de som promenerar, sedan ned i marken i regnbågen slut. Exakt hur flödet med de olika färgerna som ingår i regnbågen flödar och tänds tills det att de tillsammans bildar en regnbåge med alla sju färger kommer provas fram, liksom hur länge regnbågen är tänd.

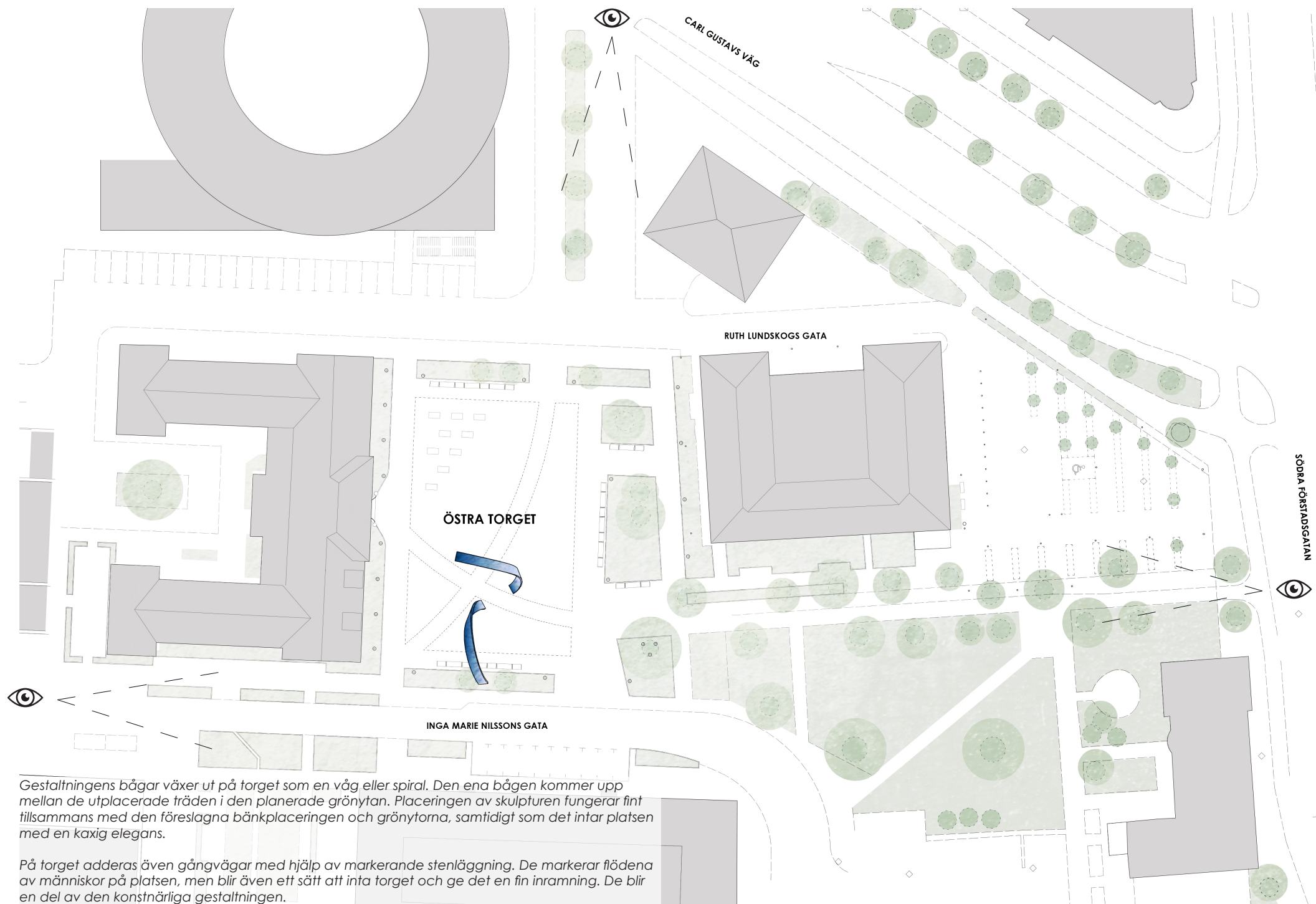

Interaktiv gestaltning

På förlossningsavdelningen placeras en knapp med en skylt skriven på flera språk med en uppmaning till personal, nyblivna föräldrar eller anhöriga; "Har en bebis fötts? När du trycker på knappen tänds du en Regnbåge på Östra torget. I anslutning till knappen ligger en folder som presenterar Regnbågen, (se även sid 18)

Sjukhusets verksamhet har en helande funktion för samhället. På sjukhuset handlar det om att rädda, vårda, bibehålla och bringa liv. I vår gestaltning får ett liv som föds representera kärnan i sjukhusverksamheten. Torg är öppna platser för olika slags möten i samhället. När sjukhuspersonalen och blivande föräldrar tänds regnbågen på Östra torget kommunicerar de med människorna som befinner sig där att ett barn har fötts.

Kommunikationen sker först och främst genom en sinnlig upplevelse. På förlossningsavdelningen blir nya samhällsmedborgare av olika härkomst och med olika personligheter förlösta. Vårt samhälle utgör en gemenskap där alla medborgare inkluderas, det representeras av regnbågens prisma. När ett barn föds har det hela livet framför sig. Barnen som föds är allas vår gemensamma framtid. Vid regnbågens början önskar vi barnen ett gott liv.

Gestaltningens bågar växer ut på torget som en våg eller spiral. Den ena bågen kommer upp mellan de utplacerade träden i den planerade grönytan. Placeringen av skulpturen fungerar fint tillsammans med den föreslagna bänkplaceringen och grönytorna, samtidigt som det intar platsen med en kaxig elegans.

På torget adderas även gångvägar med hjälp av markerande stenläggning. De markerar flödena av människor på platsen, men blir även ett sätt att inta torget och ge det en fin inramning. De blir en del av den konstnärliga gestaltningen.

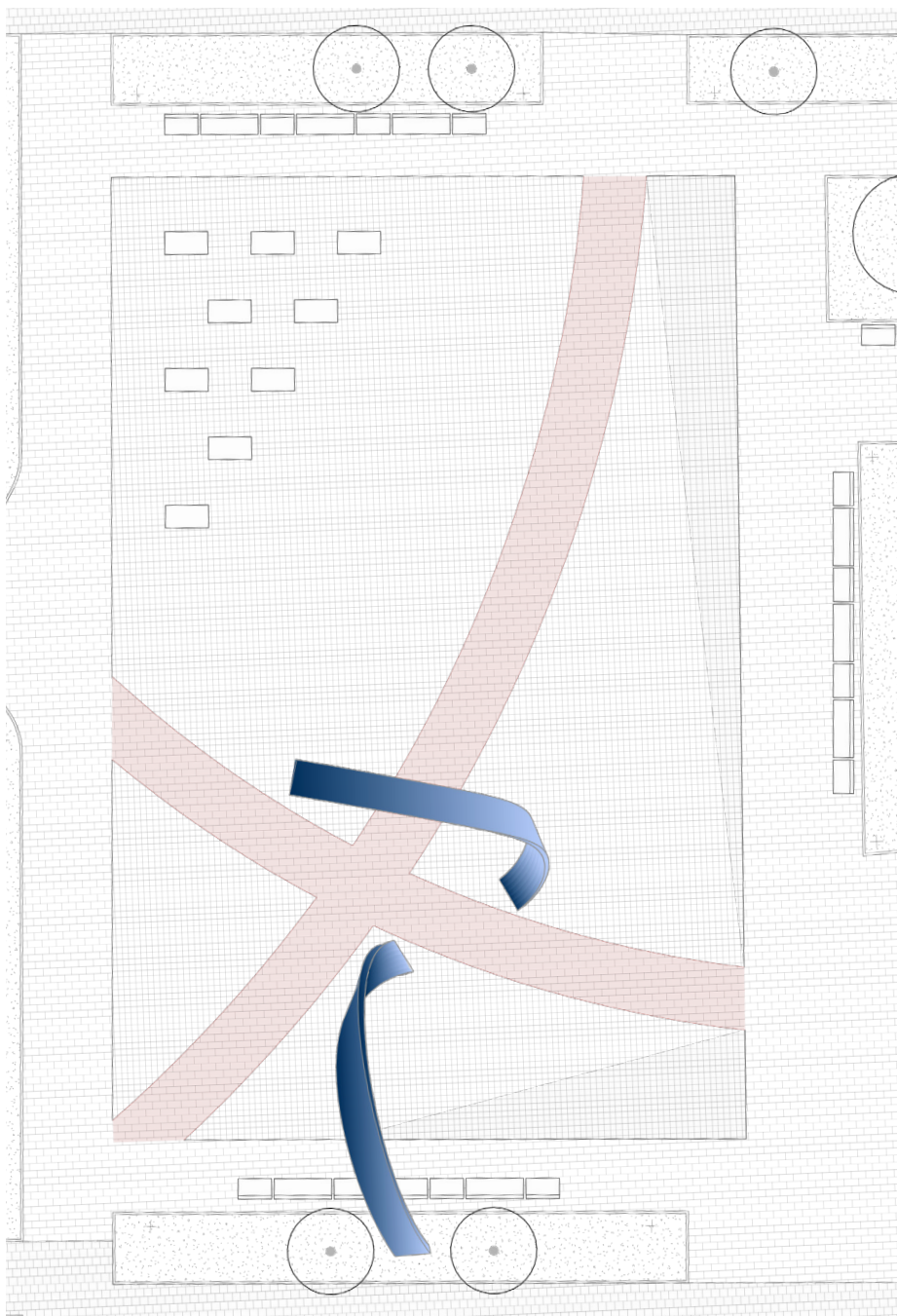

Placering

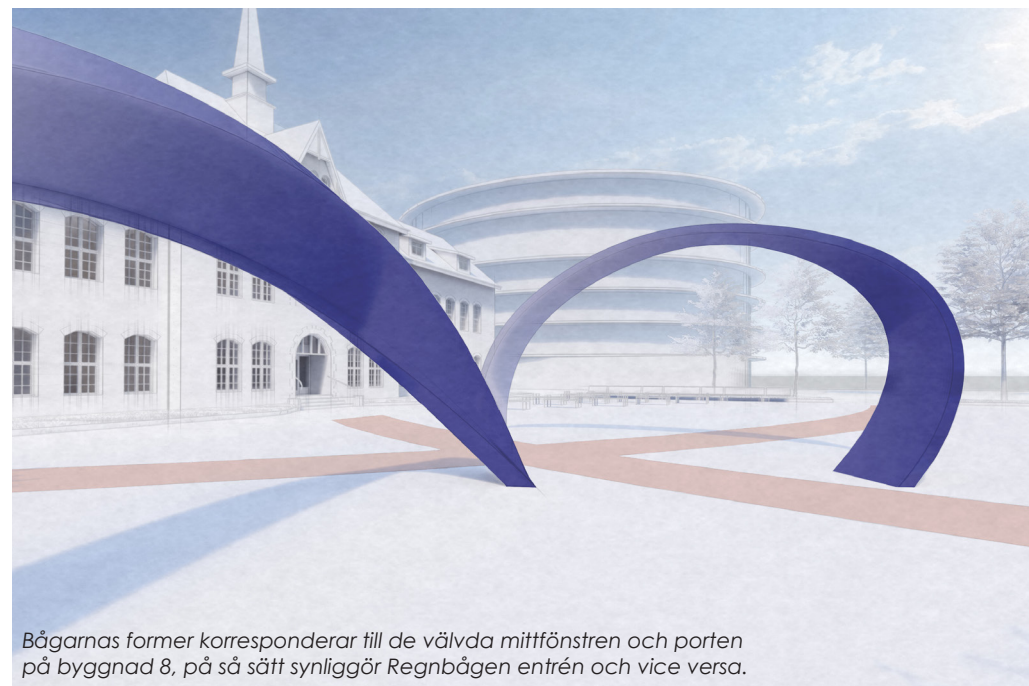
"Östra torget blir tillsammans med Västra torget områdets viktigaste offentliga samlingsrum och beskrivs som en lugn plats, parkstråk/grön plats, integrationszon." (ur Helhetsplanerna 1,2, 3).

"Placeringen kopplar staden med sjukhusområdet genom synlighet, vistelse och upplevelse." (Platsidentitet och konstnärlig gestaltning H3s.61-63).

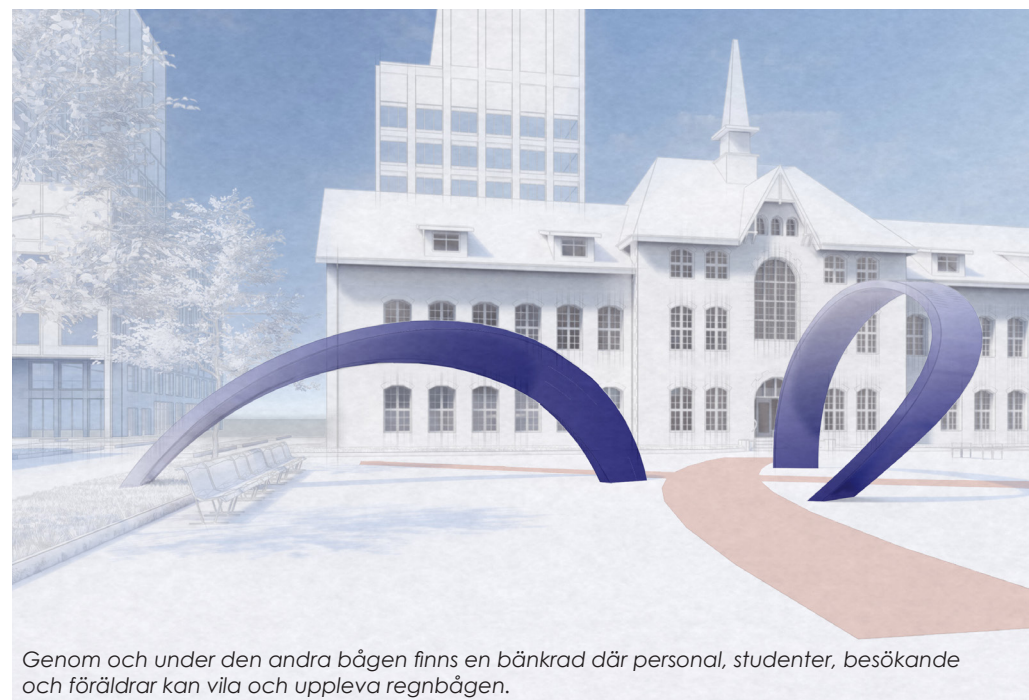
Bågar och stråk är placerade utifrån två dominerande siktaxlar och gångflöden: en från Carl Gustafs väg förbi akutmottagningen samt Ruth Lindskogs gata och den andra från Södra förstadsgatan, Södervärn och Hälsökällans allé som kantar en cykel och gångbana. I framtiden kommer Regnbågen även synas från Jan Waldenströms gata & Inga Marie Nilssons gata. Den ena bågen går över ett gångstråk och den andra utgår från grönområdet och höjer sig över en rad bänkar. Personal, studenter och besökande kommer kunna sitta i bänkraden under en av bågarna. Bågarnas majestätiska storlek och form är tänkt att på avstånd väcka nyfikenhet och guida malmöborna till Östra Torget, så att det blir en plats som används av stadens medborgare. Bågarna ytterhölje i blankpolerat stål speglar platsen, himlen, människorna och staden. Beträktaren kommer att se Östra torget och dess anslutande gator till staden ur ett nytt perspektiv.

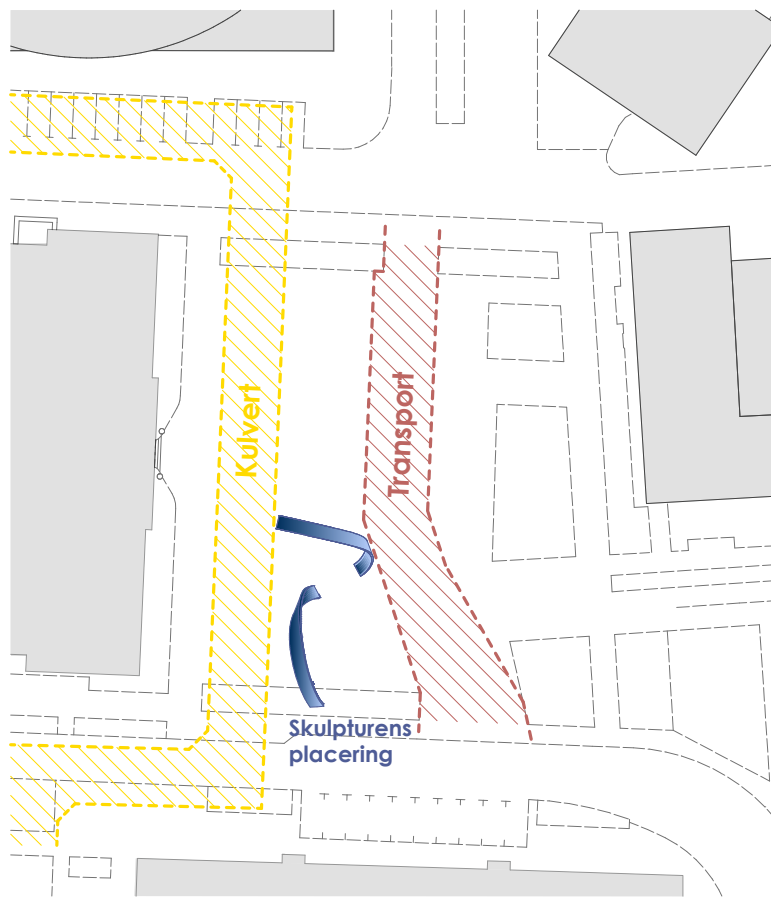
Illustrationerna visar hur bågarnas placering och gångstråken bidrar till synlighet, orientering och upplevelse för de som arbetar och vistas på sjukhusområdet samt besökare och passerande från staden.

Bågarnas former korresponderar till de välvda mittfönstren och porten på byggnad 8, på så sätt synliggör Regnbågen entrén och vice versa.

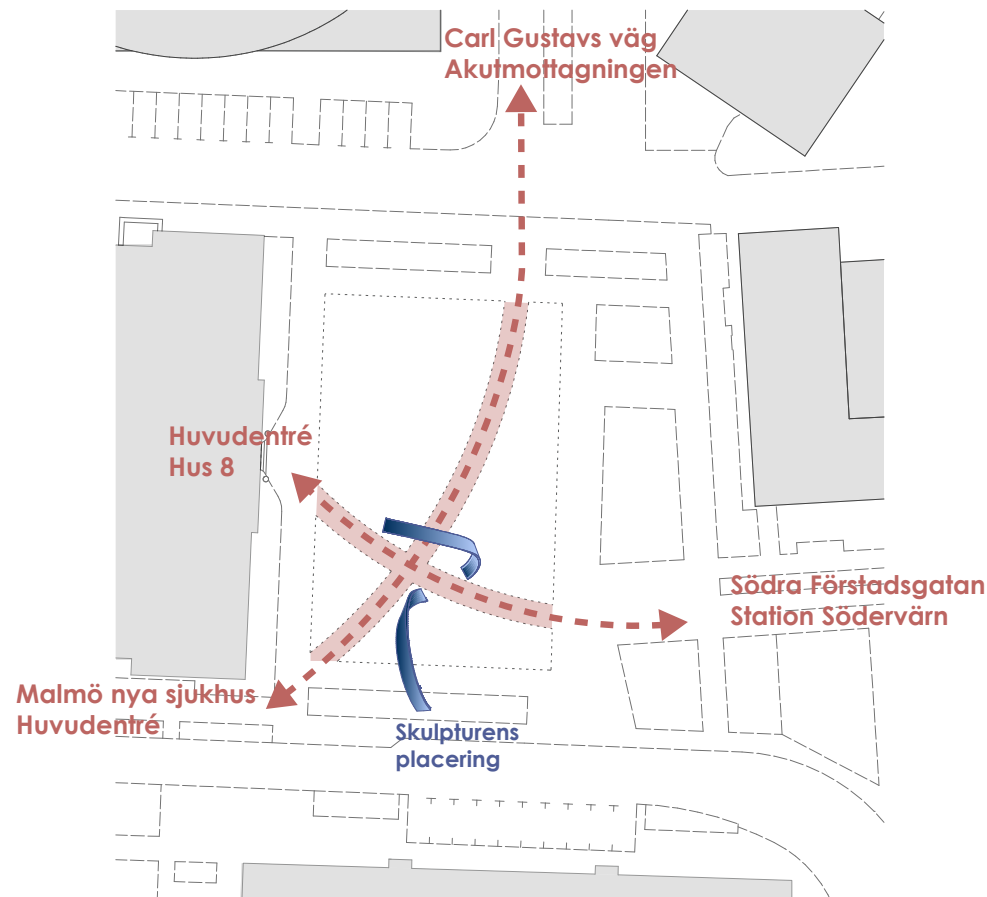

Genom och under den andra bågen finns en bänkrad där personal, studenter, besökande och föräldrar kan vila och uppleva regnbågen.

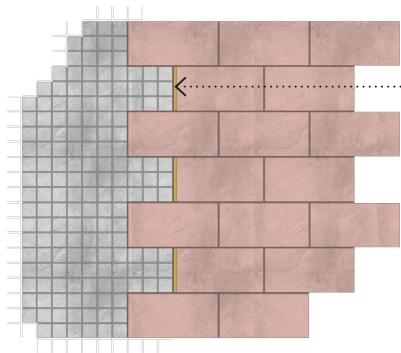
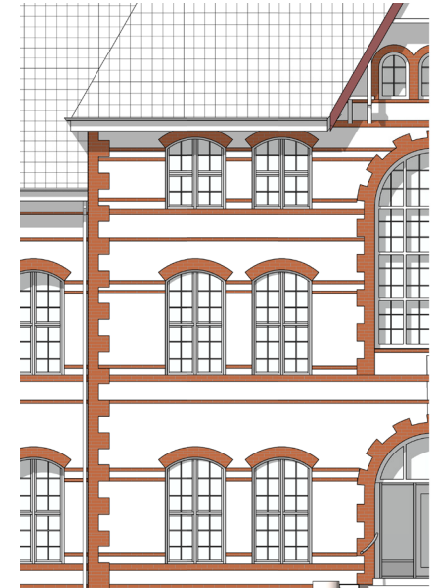
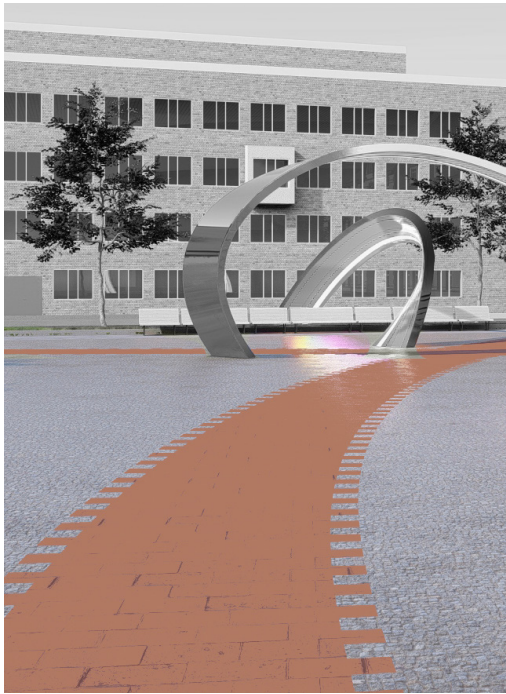
Placering med hänsyn till kulvert och transporter

Bågarna är placerade i förhållande till gångflöden och bidrar till att Östra torget uppfattas som en helhet. Två gångstråk markeras i dialog med markbeläggningsplanering och bidrar till att Östra torget uppfattas som en helhet. Bågarnas placering förhåller sig till Östra torgets komplexa struktur och undviker både sjukhusets underjordiska kulvert samt torgets reserverade transportstråk. Samtidigt plockar placeringen upp torgets rumsliga dynamik, arkitektoniska rörelse och mänskliga flöden. Passerande kommer alltid att vilja gå den kortaste vägen till sin destination och konstverket är tänkt att plocka upp och förstärka dessa flöden. Vi har ritat två stråk som tar hänsyn till orienterbarhet (enl. kartlagda gångflöden ovan t.h.).

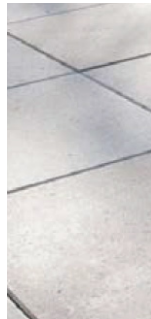
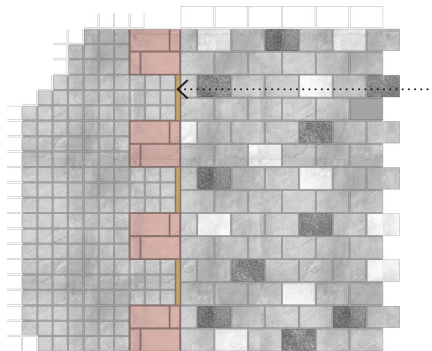

Flöden och rörelser på torget

Bågarnas placering och gångstråk bidrar på så sätt till synlighet, orientering och upplevelse för de som arbetar och vistas på sjukhusområdet samt för besökare och passerande från staden. Platsen blir genom bågarnas placering synlig från flertalet viktiga siktaxlar. I förlängningen, och sett till helhetsplanen för sjukhusets program, är Östra torget även tänkt att utgöra en förgrund till den planerade stora parken söder om torget, sjukhusområdets största park. Bågarna samspelar och plockar även upp den tilltänkta parkens flöden och blir således viktiga markörer på Östra torget vars betydelse som en mötesplats förtydligas och förstärks med denna gestaltning.

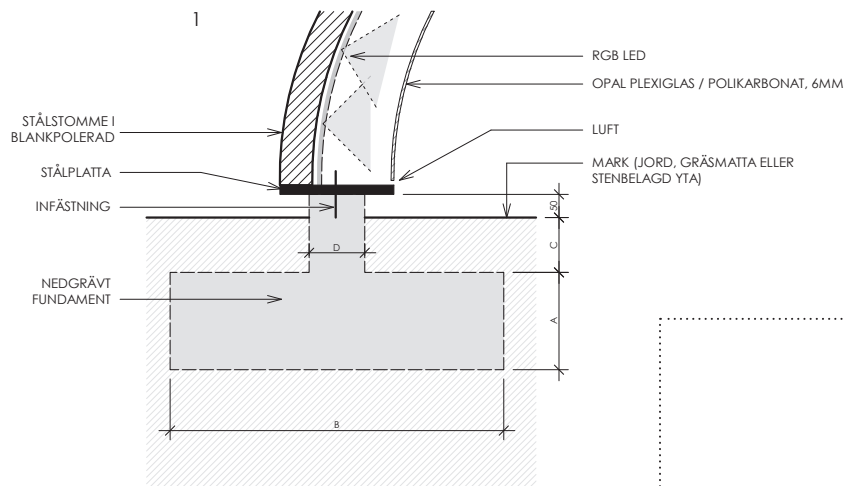
Taktila ledstråk integreras i markbeläggningen för ökad orienterbarhet

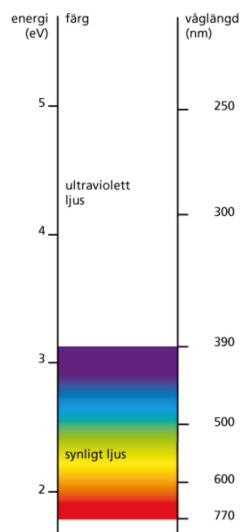
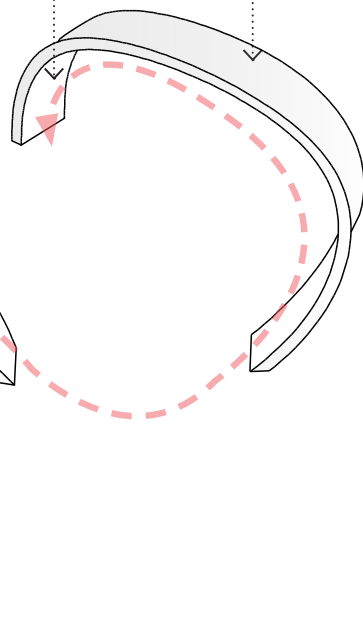
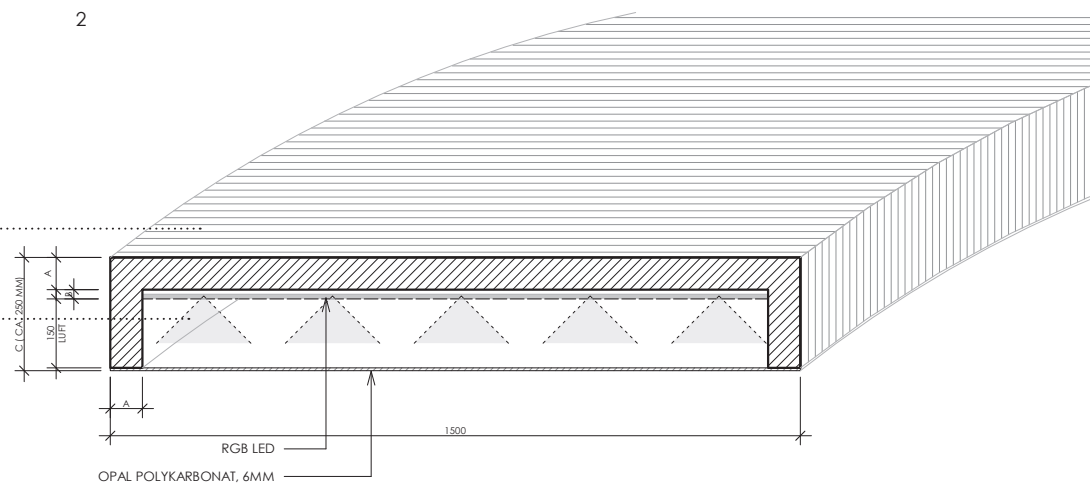
Markläggning

Marksten/natursten kan anläggas enligt mönster på två gångstråk för en helhetsupplevelse av Östra torget. Gångstråken ska både smälta samman med stenbeläggningen och samtidigt uppfattas som markerade. Det kan göras genom valör, strukturskillnad och/eller stentyper.

Förslagsvis markeras gångstråken med ett mönster som korresponderar till knutar och valvfönster på Kärkliniken (hus 8). Om torgets markbeläggning är smågatsten så kan stråken till exempel läggas med samma granithäll som omkring torget, eller så kan återvunnet tegel användas. Alternativt kan kanten markeras genom att det är två olika stenar och de läggs i mönster enligt bilden. Vi har tagit fram några förslag. Hur det mer specifikt kan göras bedöms ske bäst i dialog med planerad markbeläggning.

1. Detalj på fundament.
2. Detalj på stålstomme.

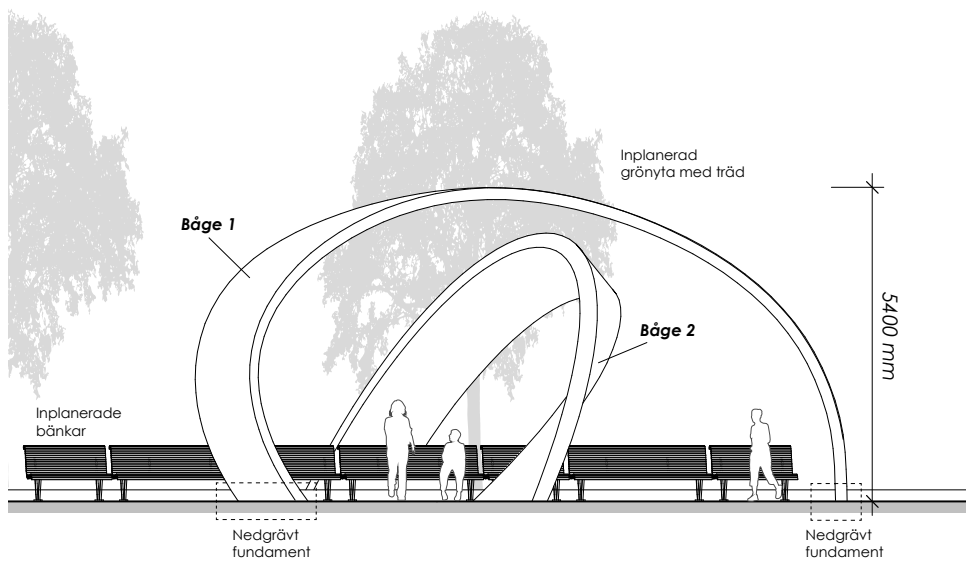

Ljus och konstruktion

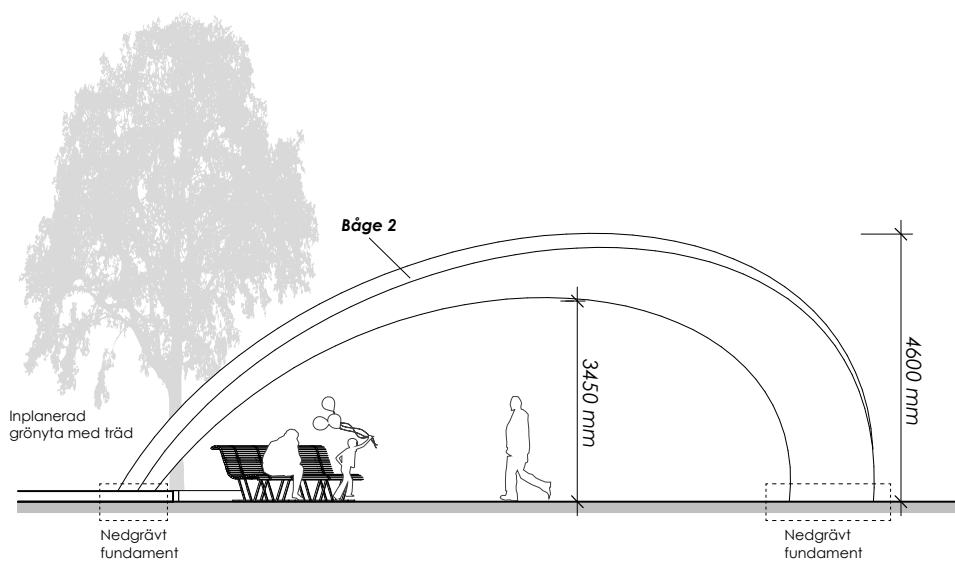
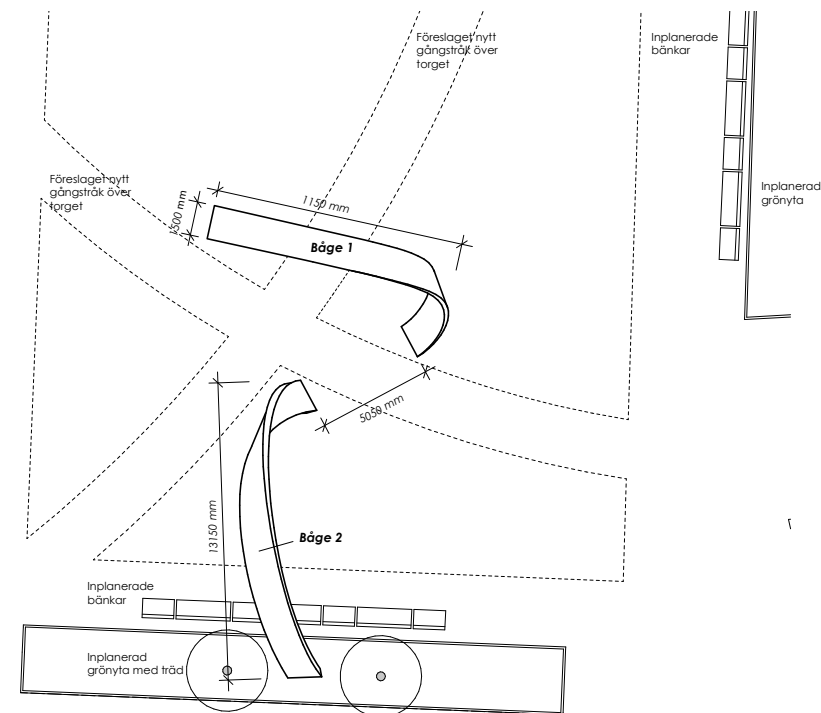
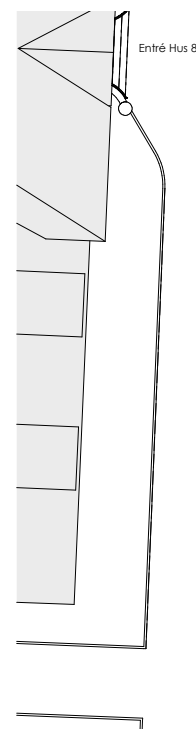
Bågarna är förslagsvis uppbyggda av en stålstomme, som sedan kläs med blankpolerad stålplåt för att spegla targetets omgivning. Det kommer att vara en kontinuerlig yta utan att skarvar.

Stålkonstruktionen har en infälld LED-belysning. (se detalj). LED-belysningen kommer täckas av en eller flera skyddande polykarbonatskivor, vilka fästs in i stålkonstruktionen. Den kommer sen att lysa vitt när det är mörkt, men sedan tändas upp i regnbågens färger när någon tryckt på knappen inne på förlossningsavdelningen.

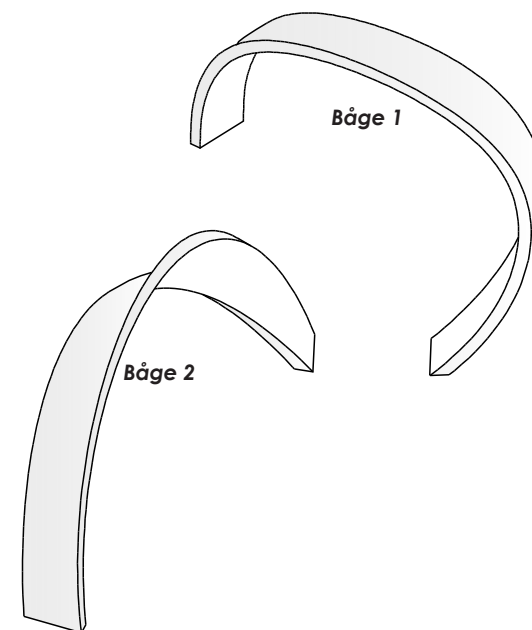
I regnbågen finns alla färger som ögat kan uppfatta. Det vill säga ljus i våglängder mellan 390 och 770 nanometer (referens från Nationalencyklopedin). Från rött till violett. För färgspektret i Regnbågens LED/RGB dioder planerar vi att använda sju färger: röd, orange, gul, grön, cyan, mörkblå och violett. Den infällda LED-belysningen ger ett högt ljusutbyte som lyser starkt även i dagsljus. Ljuspanelerna kan programmeras så att de lyser med olika styrka beroende på årstid och väder. Detta ska mer specifikt prövas på plats och programmeras vid uppsättningen.

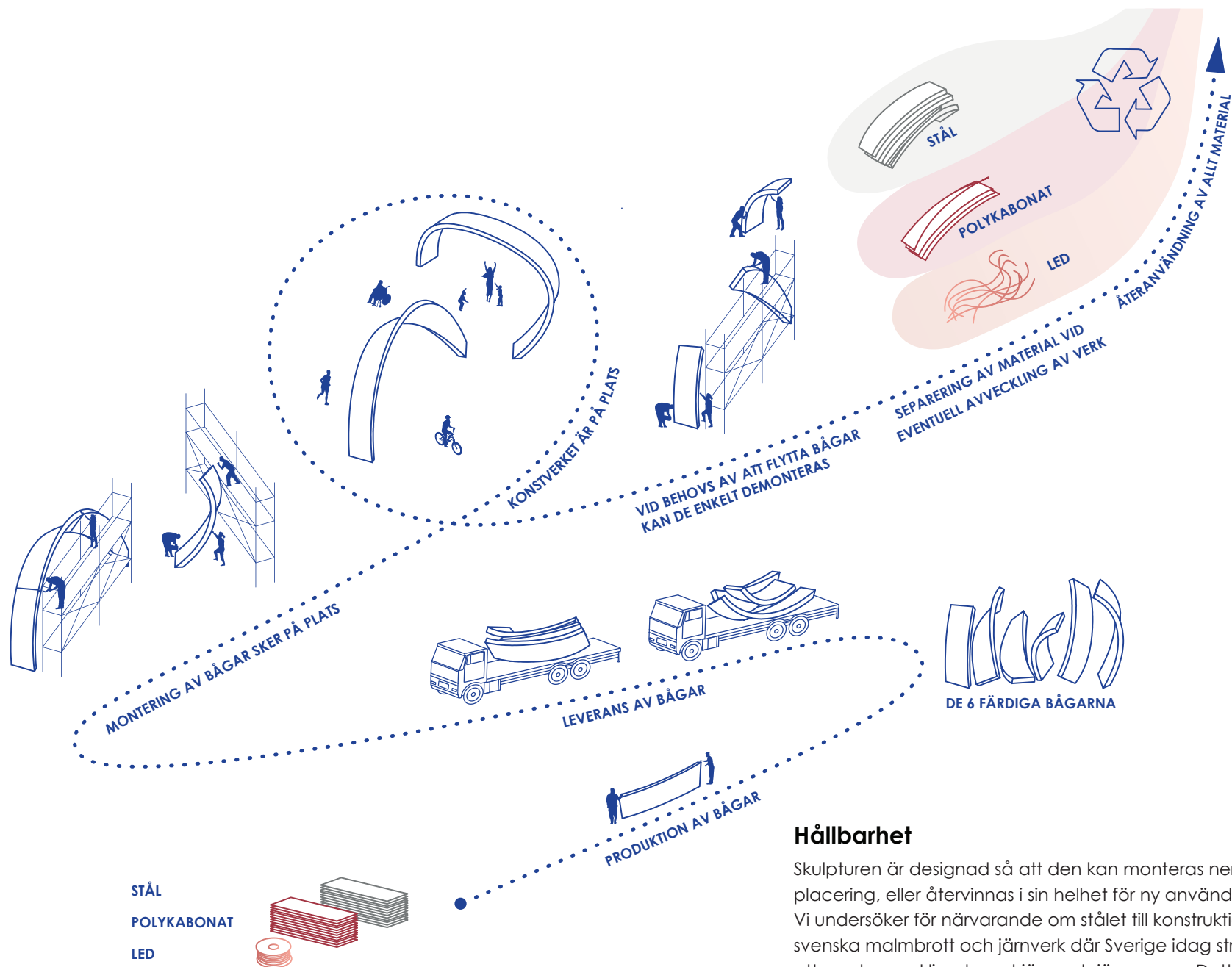

Elevation Båge 1

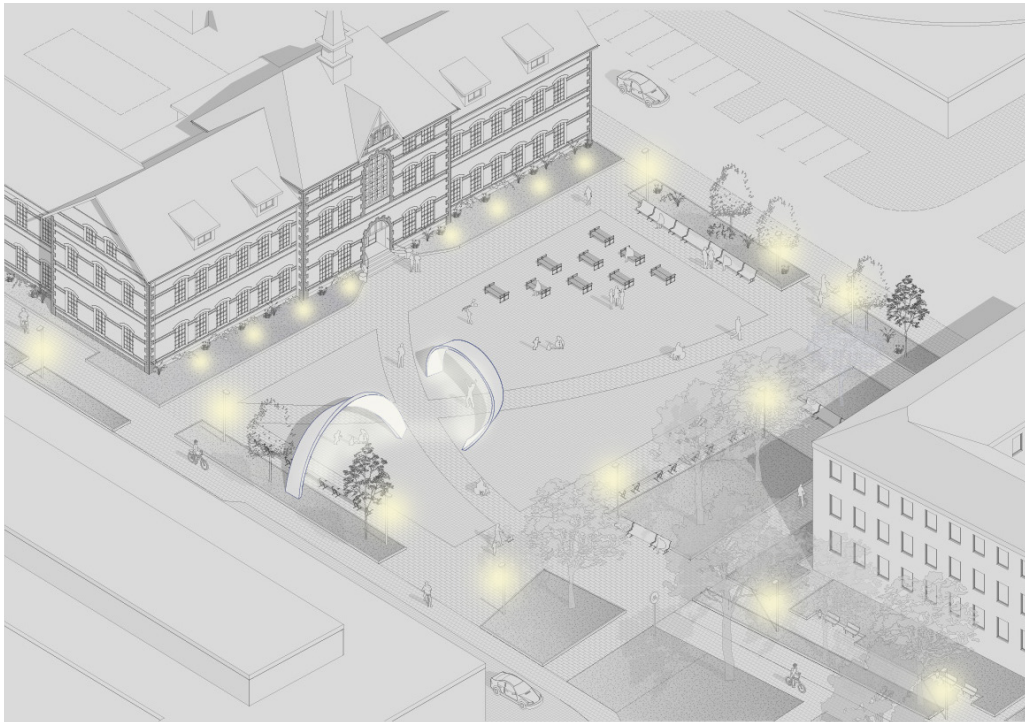
Elevation Båge 2

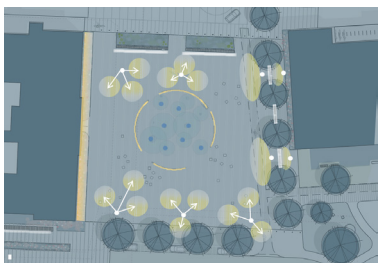

Hållbarhet

Skulpturen är designad så att den kan monteras ner för att antingen flyttas till en ny placering, eller återvinnas i sin helhet för ny användning av materialet. Vi undersöker för närvarande om stålet till konstruktionen skulle kunna komma från svenska malmbrott och järnverk där Sverige idag strävar efter att bli världsledande på att producera klimatsmart järn och järnsvamp. Detta skulle ge ett stort utslag på verkets kolodioxidavtryck. Även polykarbonat är ett förädlad material som går att återbruka i sin helhet om man önskar avveckla verket. LED belysningen har höga hållbarhetskrav och dess komponenter går enkelt att återvinna.

Axonometrisk ritning. Bågarna bidrar till den allmänna belysningen på torget, vilket medverkar till ökad orienterbarhet och trygghet. De lyser behagligt vitt under dygnets mörka timmar, och lyser upp i regnbågens färger när den aktiveras.

BELYSNING

Belysningen och hur den struktureras, är en viktig faktor vad gäller orienterbarheten i området. Genom att till exempel ta vara på och belysa de arkitektoniska element som finns, skapas en variation i belysningen som främjar orienterbarheten. Belysta fonder, målpunkter, fasader, konstverk och landmärken, skapar igenkänning. Genom att variera skalan på de olika ljuspunkterna, hur ljuset fördelas, dess intensitet och riktning, påverkar hur vi upplever de olika stråken och platserna.

- Belysningsåtgärder**

 - Belys byggnader och andra arkitektoniska element
 - Konstnärlig gestaltning med ljus som uttrycksmedel

Utdrag ur Helhetsplan Utemiljö Malmö Sjukhusområde. (HP 2, sid 15, 33 samt HP 3 sid 64)

Ljussättning och planerad belysning

Bågarna är interaktiva och kommer synliggöra när ett barn föds. De kommer även att bidra till torgets trygghet och orienterbarhet genom att den tillför belysning också när regnbågen inte är tänd. Bågarna lyser med ett behagligt vitt sken under dygnets mörka timmar, synliggör gångstråken och bidrar till torgets belysning. Tanken är att bågarna – som ibland blir en Regnbåge – bidrar till upplevelsen av torget som helhet och som en trygg plats. Ljusstyrkan justeras vid uppsättningen och kan ställas in i relation till övrig belysning samt efter årstider.

När knappen på förlossningsavdelningen trycks in skickar den en digital signal till gestaltningen på Östra torget och sätter på den programmerade LED-belysningen. Styrningen från knapp till gestaltningen kommer att integreras med redan befintlig digital infrastruktur på sjukhuset.

Medborgardialog

"Det konstnärliga gestaltungsoppdraget omfattar att i medborgardialog utforma en eller flera mötesplatser som interagerar med den privata sfären och det offentliga rummet. Där upplevelsen av platsen ska vara värdeskapande, främja kulturella och sociala samspel, påverka delaktighet och ge känsla av sammanhang i samhället."
(Förfrågningsunderlag Östra Torget NSM s.5)

Den interaktiva delen av gestaltningen utförs genom dialog med förlossningsavdelningen och föräldrar (se Metod).

Medborgardialog blir en följd av att gestaltningen är interaktiv. Föräldrar som satt igång Regnbågen samt besökare som upplevt den kommer att lägga ut bilder och respons på sociala medier.

Det föds i genomsnitt 12 barn per dygn. På förlossningsavdelningen finns en almanacka där barnmorskorna noterar varje födsel. I anslutning till denna placeras en knapp och en skylt med texten: "Har en barn fötts? När du trycker på knappen tänds du en regnbåge på Östra torget." Skylten skrivs på flera språk. Här finns också en folder som beskriver gestaltningen (läs mer om den på s.16) Personal, föräldrar och anhöriga uppmanas att trycka igång regnbågen. Knappens utformning ska vara "handflatestor" för att inkludera alla – det är enklare att trycka än att dra. Utformning och text på skylten utvecklas vidare i medborgardialogen.

Vi har gjort en förstudie med några barnmorskor i Stockholm och Malmö. Genom detta vet vi att de tycker om idén och skulle vara villiga att delta. Vi fick också fram en rad frågeställningar kring interaktiviteten i verket. På nästa uppslag redovisas hur några barnmorskor och läkare reagerade när vi berättade om gestaltningen "Vid regnbågens början".

Vid knappen finns en skylt som uppmanar föräldrar, anhöriga, personal att trycka och sätta igång regnbågen. Skylten skrivs på flera språk.

Metod

Möte #1 i Malmö.

Vi presenterar projektet för förlossningsavdelningens personal, stämmer av med deras reaktioner och tar tillsammans med dem fram frågeställningar om hur information kring interaktionen bäst går till samt var knappen placeras. Här kommer vi vara följsamma med deras arbetsprocesser, rutiner och annan respons som är av betydelse för genomförandet. Till exempel hur föräldrar, barnmorskorna och annan personal informeras om gestaltningen.

Vi vill även prata om hur information om gestaltningen kan spridas genom kultur och nyhetsmedier, sociala medier eller på andra sätt. Andra frågor som ska diskuteras vilka olika språk som skyltinfo ska skrivas på. Vi kommer också ta kontakt med såväl blivande som nyblivna föräldrar för att genom samtal och diskussioner inhämta deras synpunkter om samma frågeställningar som ovan. Om det verkar lämpligt kommer vi bilda en mer formell referensgrupp bestående av personal och andra intresserade.

Möte #2 med förlossningsavdelningens personal och blivande och nyblivna föräldrar.

Återkoppling, koordinering.

Följande veckor gör vi en plan och skissar ett underlag för skyltar och kommunicerar det med personalen och de andra som varit med i samtalet, samt andra som arbetar på sjukhuset.

Möte #3 i Malmö.

Förberedelser inför genomförandet. Nytt möte med personalen och sjukhusledning för att förankra genomförandet.

Så här reagerade några barnmorskor och läkare när vi berättade om gestaltningen, interaktiviteten och tankarna kring "Vid regnbågens början":

"Jag tycker det är en jättebra idé. Jag tänker ofta på vad kvinnor går igenom för att ge oss framtiden genom de barn som föds. De ger oss nya samhällsmedborgare! Det är värt att fira. Jag tror att både de som arbetar på avdelningen och föräldrarna skulle älska verket."

Susanne von Schreeb, Gynekolog verksam i Vasastan och Tensta i Stockholm.

"Jag tycker det är en jättebra idé. Jag har inte hört om något liknade innan. Det är fint att involvera föräldrarna som kan visa för omvärlden att de fått ett barn. Jag tror föräldrarna ska trycka på knappen. Om det finns bra skriftlig information om vad projektet går ut på tror jag det är tillräckligt. Då kommer de tycka det är roligt att trycka på knappen. Beläggningen på förlossningsavdelningen varierar, om den är full så kan det vara stressigt. Därför tror jag det är bättre att föräldrarna trycker på knappen. Föräldrarna har det ju ganska lugnt när förlossningen väl är över"

Line Modin, Barnmorska på gynakuten på Danderyds sjukhus.

"Jag tycker idén är jättefin och just att det är en regnbåge som ger ett starkt budskap. Under flera månader väntar föräldrar på att få träffa sitt lilla mirakel, de kämpar ihop för att få träffa sitt lilla barn, regnbågen symboliserar vägen till en skatt som de äntligen får hålla i efter en tuff men magisk förlossning. Jag tror att föräldrarna kommer att tycka att det är något häftigt och betydelsefullt speciellt när regnbågen startas och de inte riktigt vet hur den kommer se ut."

Iman Kekhwa, Barnmorska på Danderyds sjukhus.

Om gestaltningens visuella budskap och titel: *Vid regnbågens början*

Gestaltningen har flera betydelsebärande lager:

Det visuella formspråket för de gående som korsar Östra torget. Bågarna formar tillsammans en våg – vågor har inget slut och ingen början och ger en dynamisk upplevelse av hela torget. Det förstärks av att ytan på bågarna/vågen är blankpolerad och speglar torgets omgivning – kroppar, ansikten, hus, grönska och himmel. Gestaltningens form och yta korresponderar med att regnbågar skapas av vatten i luften. Bågarna som människor kan gå och sitta under kan ses som portaler. När det är mörkt lyser bågarna med vitt ljus och blir ljusportaler, ljus i mörker upplevs som trygghet. När bågarna lyser upp med regnbågens alla färger är det ett budskap om en ny människa i vår gemenskap.

Interaktivitet – de stunder när Regnbågen tänds väcker det förundran och nyfikenhet. Människor kommer vilja veta varför och när den tänds. De som vill veta mer kan läsa på en informationsskylt i närheten eller på sjukhusets webbsida. Det kommer att spridas som en snackis, från barnmorskor och föräldrar att regnbågen tänds då ett barn fötts. Storleken på regnbågen gör att människor kan ta bilder på sig själva och sina barn i regnbågen och förmedla bilderna på sociala media.

Idé och budskap – vi ska ha ett inkluderande samhälle från födseln. Idéer sprids snabbt och vi tror att blivande föräldrar kommer vilja sätta igång Regnbågen och att många andra kommer vilja åka och se den. På sociala media kommer besökare utveckla idé och budskap med sina personliga tolkningar i text och med bilddokumentation. På så sätt kommer gestaltningen ge sociala effekter och knyta Östra torget till både förlossningsavdelningen och Malmö genom människors privata liv. Den kommer även att utvecklas på webbsidan.

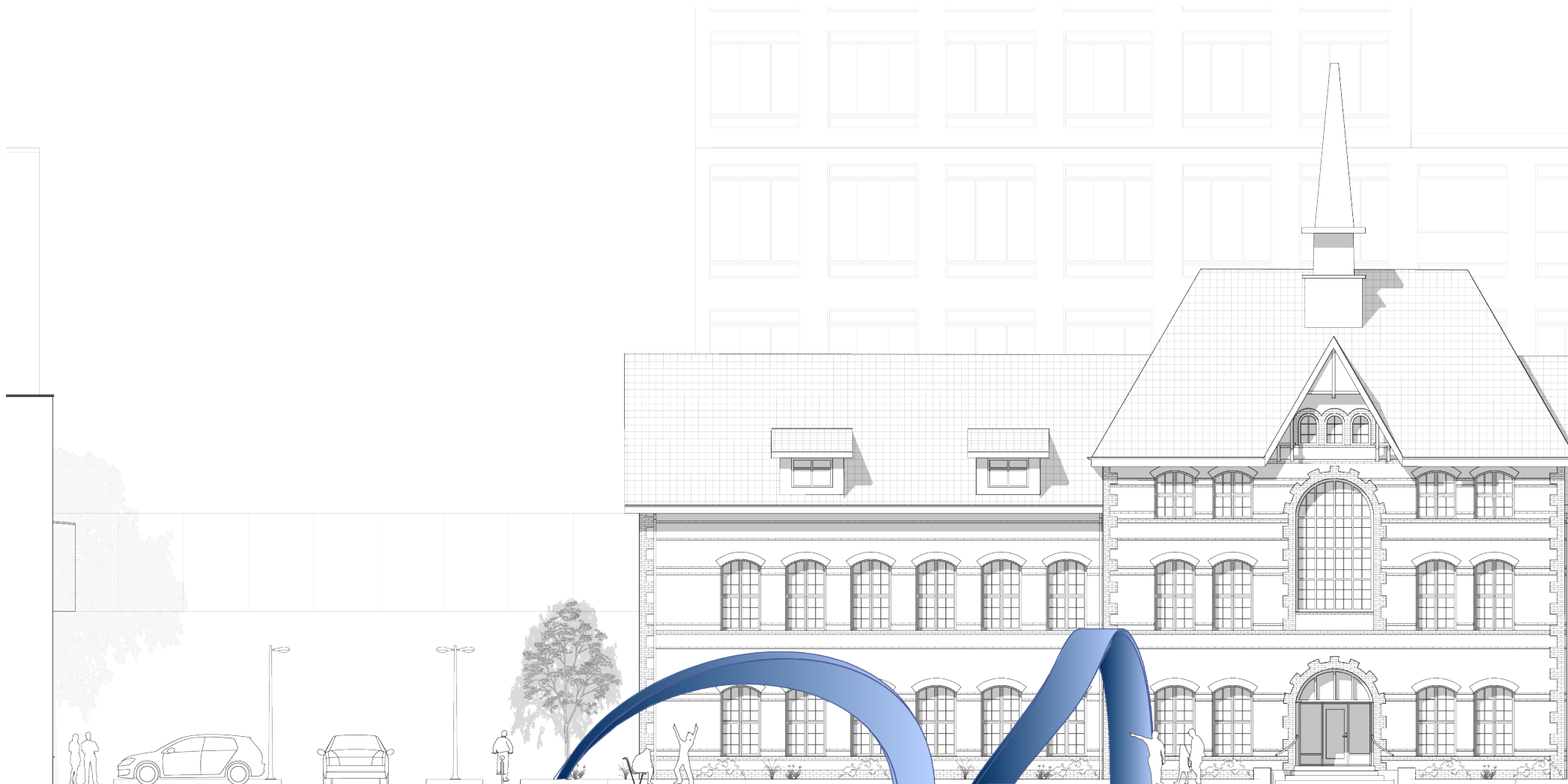
Fördjupning

Alla har en relation till regnbågen, därför kommer de flesta kunna relatera och anknyta till gestaltningen. Oftast kan man se en regnbåge när solen lyser samtidigt som det regnar. Fenomenet uppstår i atmosfären när solljuset bryts och reflekteras i vattendropparna. En regnbåge är ett himlafenomen som väcker människans förundran, i historiska berättelser har den också fått ett magisk betydelse. I den här gestaltning har vi arbetat utifrån regnbågen som ett fysiskt, visuellt och betydelsebärande fenomen. Det är lätt att känna en liknande förundran inför ett nytt liv som inför en regnbåge. Ett nyfött barn omfamnas av kärlek och tillönskas ett gott liv. Att det är sjukhuspersonalen, föräldrar och anhöriga som tänder regnbågen på Östra torget kan läsas som en hyllning till sjukhusets verksamhet – som bidrar till det magiska. Genom människors samverkan föds barn in i vår gemenskap. Den interaktiva regnbågen får symbolisera skapande kraft, inkluderande och framtid.

Genom historien återfinns regnbågen som symbol runtom i världen, till exempel för Inkariket eller den internationella buddhistflaggan från 1885 som har regnbågens färger, blå, gul, röd, vit, orange, samt "en för ögat osynlig" blandning av de övriga färgerna. I vår samtid kommer kanske många referera till prideflaggan som är en populär symbol inom HBTQ-rörelsen (homosexuella, bisexuella och transpersoner). Den står för: stolthet, mångfald, respekt för medmänniskor och tolerans.

I många av världens religioner finns regnbågen som fenomen. I Bibeln, Torah och Första Mosebok beskrivs regnbågen som tecknet på Guds kärlek. Gud valde att upprätta ett förbund med Noa och alla människor så att någon ny flod som skulle ta död på allt skapat aldrig skulle ske igen. Regnbågen är förbundets synliga tecken som förkunnar Guds stora kärlek till alla människor till tidens slut. Så enligt kristen och judisk tro kan regnbågen uppfattas som skapelsens villkorlösa kärlek till oss människor. Även inom islam tolkas regnbågen som att kärlek omsluter oss. I Koranen är Noah profeten Nuh.

Sammanfattningsvis är regnbågen som fenomen en metafor för acceptans och inkludering av alla människor oavsett genus, kön, HBTQ-identitet, etnicitet och religion. En konstgestaltning ska vara så öppen att den rymmer många nyanser i människors upplevelser och tolkningar.

Presentation och kommunikation

Vid Regnbågen på Östra torget ska finnas en skylt med titel, konstnärer och en kort beskrivning. På Malmö sjukhus webbsida ska sedan finnas en sida som presenterar "Vid regnbågens början". Till denna går en QR-kod som finns på plats vid Regnbågen och på förlösningssavdelningen. Här kan förutom prospekt, bilder från uppförandet visas. Reaktionen på hur gestaltningen upplevs och tas emot från människor som rör sig på sjukhusområdet och Östra torget, samt hur den tas emot av föräldrar och personal som "sätter igång regnbågen" kan dokumenteras. Här lyfts det fram att det är en interaktiv gestaltning som kopplar verksamheten inne i sjukhuset med människor utanför sjukhuset och därmed stärker den betydelse sjukhuset har som helande funktion för hela Malmö.

Regionens framtagande av audioguide för områdets konst kommer även den bidra till att stärka verkets betydelse, samt att förtydliga kopplingen mellan verksamhet och samhälle.

I anslutning till knappen ligger även en folder som presenterar konstprojektet Regnbågen. Foldern läggs även ut på olika mödravårdscentraler i regionen. Foldern berättar om tankarna bakom verket Regnbågen, visar bilder, ger information om gestaltningen och skapar nyfikenhet och förväntning på att få trycka igång regnbågen.

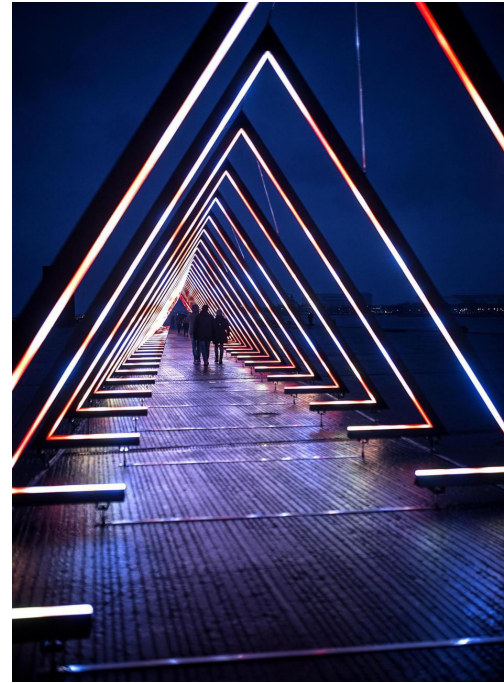
1

2

3

4

3

Referenser och inspiration

1. *Pin-Point*, Fristadstorget Eskilstuna 2014.
Konstnär: Olov Tällström,

2. *Cloud Gate*, Chicago.
Konstnär: Anish Kapoor.

3. *Flexible Landscape*, Shanghai, Kina
Konstnär: GOA Architects

4. *The Wave*, Frost Festival, Ofelia Plads, Köpenhamn.
Konstnär: Obscura Vertigo

VID REGNBÅGENS BÖRJAN

av INSCAPE